

Het jaarverslag 1999 van Staatsbosbeheer valt op. Niet alleen door de bijzonder fraaie uitvoering, maar ook door de inhoud. Dit tweede jaarverslag van het verzelfstandigde Staatsbosbeheer etaleert meer zakelijkheid en een bredere belangstelling dan zijn voorganger over 1998. Dat manifesteert zich onder meer in de veel grotere aandacht voor hout en houtproductie.

Het jaarverslag 1998 is in niet geringe mate een lofzang op de plaats van Staatsbosbeheer in het Nederlandse natuurbeheer. Ook een ode aan dat natuurbeheer zelf. Dat is te begrijpen als je natuurbeheer in je vaandel mag schrijven. Want natuurbeheer geldt als van een edeler orde dan welk ander beheer in het landelijk gebied ook (kritische noten lijken nog steeds taboe) en als beheerder van de natuur dien je een Hoger Doel. En dat betekent veel politieke steun en een bevoorrechte financiële positie. Waarbij het natuurbeleid wél steeds meer onder zijn vleugels wil herbergen, en dan is het toch wel goed om eens aan goede definities te gaan denken. Wat is 'natuur', wat natuurbeleid en wat natuurbeheer? Wat valt er onder en wat niet? Worden die begrip-

Twee jaarverslagen

pen niet veel te uitgebreid waardoor, zoals in de recente natuurbeleidsnota van het kabinet, een ondoorzichtige brij van ambities en bemoeienissen ontstaat waarin meer specifiek beleid, zoals bosbeleid, verstikt?

Bossen zijn natuur, uiteraard, maar moet bosbeleid dan worden ondergedompeld in natuurbeleid en bosbeheer in natuurbeheer? In zijn jaarverslag 1998 is Staatsbosbeheer daarmee duidelijk bezig geweest. Dat schept verwarring over de bedoelingen met het bos. Mag houtproductie daarin een integrale rol spelen? Bij het verslag 1998 gaat men daar sterk aan twijfelen, daar is de houtproductie in een uithoek van het natuurbeleid beland. In de dertien pagina's die het beheerbeleid verwoorden komen we slechts twee keer het woordje 'hout' tegen, en is over houtproductiebeleid al helemaal niets te vinden. Weliswaar kan men op pagina 22 lezen: "De uitdaging is om de verschillende functies die bossen vervullen (natuur, landschap, recreatie, houtproductie) met elkaar te combineren", maar in de rest van het verhaal is die productie niet aan de orde en gaat het alleen om de andere functies, met een wel heel zwaar accent op natuur. Een welhaast monofunctioneel bosbeleid.....

Het jaarverslag 1999 ademt een andere geest. Het laat een meer genuanceerde koers zien, is in zijn geheel minder 'soft', zakelijker en duidelijker, tot in de jaarcijfers toe. Waar het verslag spreekt over het bosbeheer wordt gedeeltelijk dekking van de houtbehoefte van Nederland als beheerdoel genoemd, met de toevoeging dat in de daarbij betrokken bossen (driekwart van

het bosbezit van Staatsbosbeheer) vaak productieve boomsoorten als fijnspar, lariks en douglas worden aangeplant. In een land als het onze dat zoveel houtproducten moet invoeren, dus zo profiteert van bosproductie elders in de wereld, in een land ook waar in het verleden de regering bij herhaling heeft aangegeven méér eigen houtproductie als beleidsdoel te zien (maar dit even vaak niet in een goede uitvoering heeft vertaald en nu zelfs officieel heeft losgelaten), in zo'n land doet het deugd als de grootste bosbezitter aangeeft een concreet houtproductiebeleid te willen voeren. Hij geeft bovendien aan dat op een duurzame manier te willen doen, overigens een ijzeren principe in de Midden- en Westeuropese bosbouwwetenschap, al sinds het eerste kwart van de vorige eeuw.

In het kader van het hoofdstuk Bosbeheer wijdt het jaarverslag voorts een hele paragraaf aan het onderwerp 'hout', waarin duidelijk wordt gemaakt dat landelijke verkoop en marketing moeten bijdragen aan een vooraanstaande positie van Staatsbosbeheer op de Nederlandse houtmarkt. Een nobel streven, waarvan de hele vaderlandse bosbouw, als ze goed reageert, kan profiteren. Hopelijk mogen we volgend jaar constateren dat het in het jaarverslag 1999 geschetste beleid in 2000 is voortgezet en uitgebouwd, doelbewust in de richting van een werkelijk multifunctioneel bosbeheer! Het zou een antidotum kunnen zijn tegen het bedroevend povere en eenzijdige bosbeleid' dat het kabinet in zijn recente natuurbeleidsnota presenteert.